

Miniszteri beköszöntő

TISZTELT OLVASÓ!

Különleges kiadványt tart most kezében, amely a Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet ötödik évfordulóját ünnepli. Az Intézet, az Igazságügyi Minisztérium háttérintézményeként, nem csupán a hazai jogalkotás támogatására jött létre, hanem arra is, hogy a jog-összehasonlítás elméleti és gyakorlati értékeit új szintre emelje. E lapszám egyfajta betekintést nyújt e rendkívüli műhely működésébe, és választ keres arra a kérdésre is, hogy miért éppen Mádl Ferenc neve fémjelzi az intézményt, amely a közös gondolkodás és az alkotó jogászai munka otthona.

Mádl Ferenc neve összeforrt a polgári jog, a nemzetközi magánjog és az európai jog magyarországi fejlődésével. Professzorként nemcsak oktatott, hanem iskolát teremtett. Tanítványai, akik közül sokan kiemelkedő állami és tudományos pályát futottak be, mind-mind elismeréssel idézik fel alakját, mint aki páratlan szellemi kisugárzással és elkötelezettséggel formálta őket. Tudományos pályájának első jelentős mérföldköve a polgári jogi felelősség témájában írott értekezése volt, amely fiatalon a tudományos élet középpontjába emelte. Későbbi munkái, köztük az európai jog hazai alapjait lefedető korszakos monográfiája, mindmáig meghatározó jelentőségűek.

Mádl Ferenc számára a jog nem csupán elméleti fegyelmet jelentett, hanem szerves kapcsolatot a gyakorlattal. Amit a tanulmányokban megfogalmazott, azt mindig igyekezett a valóságban is megvalósítani, munkásságát így az elmélet és a gyakorlat egysége jellemezte. Nem véletlen, hogy egyik kedvenc idézete József Attilától származik: „csak a törvény a tiszta beszéd.” Jog-összehasonlító módszere szintén ezt az alapelvet

tükrözte: a múlt gyökereit és más jogrendszerek megoldásait kutatta, hogy a jelen számára is iránymutatást adjon. E gondolkodásmód Világhy Miklós, Nizsalovszky Endre és Eörsi Gyula mellett csiszolódott tökéletesre, és meghatározta Mádl későbbi munkásságát is, legyen szó akár az első közoktatási vagy felsőoktatási törvény szövegezéséről, akár más kodifikációs munkáiról. Számára a kodifikáció soha nem pusztán technikai feladat volt, hanem a közös alkotás szellemi tere, ahol az eredményt nem egyéni érdemként, hanem a közösség gyümölcseként értékelte. Ezt az elvet tükrözi egyik gyakran idézett mondata is: „ami lényeges belőlem, az benne van a *Magyar Közlönyben*.”

Az Intézet megalapítása Trócsányi László kezdeményezésére született meg, aki Mádl Ferenc szellemiségét kívánta továbbvinni. Az Intézet nem csupán egy hivatal, hanem egy szellemi műhely, amely a jog-összehasonlítás révén a magyar jogalkotást a nemzetközi összefüggésekbe ágyazza. A jogegységesítés folyamata ellenére az európai jogrendszerek sokszínűsége mindmáig megőrzött érték, és a határokon átnyúló jogi kérdések – legyen szó akár előremutató együttműködésről, akár bűncselekmények kezeléséről – egyre nagyobb kihívást jelentenek. Az Intézet küldetése, hogy ezen kihívásokra reagálva a minőségi, proaktív jogalkotás hátterét biztosítsa.

Ez a lapszám a Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet elmúlt öt évének eredményeit és szellemiségét mutatja be, tisztelegve névadója előtt, aki egész életében a jog és az igazság egységéért dolgozott.

Tuzson Bence